

tíðindablaðið sosialurin

Telefon 118 20
Argjavegur 26, 3800 Argir
Postsmoga 76, 3800 Tórshavn

Útgevandi: P/f Sosialurin ©
Ábyrgdarblaðstjóri: Jan Müller
Fyrirtaksstjóri: Krisjan Dahl
Blaðfólk: Høgni Djurhuus
Randi Jacobsen
Tórfinn Smith
Ljósmyndari: Kalmar Lindenskov
Uppseting: P/f Sosialurin
Prent: P/f Pressan 1981

Bert ein partur av Mikkjals- messu- pakkanum

SAMGONGUFLOKKARNIR á tingi samtyktu mánadagin inntøkulógirnar. Hóast 14 yrkisfeløg sunnukvældið lýstu arbeiðsstøð frá mánamorgni, so fekk hetta kortini onga ávirkan á endaligu viðgerðina av inntøkulógarruppskotinum. Heldur ikki ynksinum hjá 26 fakfeløgnum um at útseta endaligu viðgerðina til bæði yrkisfeløg og landsstýri meira nágreiniliga høvdu kannað avleiðingar av lógnum, vildi samgongan ganga á møti.

ARBEIÐSSTEDGURIN varði bert til klokkan 18 mánadagin. Tá tingið á demokratiskan hátt hevði samtykt lógirnar, mettu feløgini ikki, at tað var rætt at halda fram við einum arbeiðsstøði. Síðani tað hava so yrkisfeløgini gjørt eina yvirlysing, har tey m.a. krevja í framtíðini at fáa ávirkan á lógarruppskot av týðningi fyrri limir tess, áðrenn tey verða lögð fram á lögting. Eisini verður sagt, at umboðini hjá sonevnda verkamannaflokkunum eru vald á ting undir skeivum fyrirtreym.

LØGMADUR sigur í eina viðmerking í dag, at henda yvirlysingin hevur ein politiskan karakter og heldur hann tað vera skeivt av yrkisfeløgnum at misbrúka støðuna við at koma við fullkomiliga ógrundaðum politiskum yvirlysingum, sum hann málber seg.

VIT hava her í blaðnum fyrr vist á stóra tørvini á einum meira sakligum og breiðum dialogi millum umboð fyrri samgonguflokkarnar og umboð fyrri yrkisfeløgini. Hevði slikur dialogur longu verið ein sannroynd, tá høvdu vit møgulega verið nógvum ósemjum og stríði fyrriuttan, og høgervangurin í feroyskum politikki hevði ikki sloppið at dusað sær og gjørt sær dalt av støðuni — til bága fyrri bæði yrkisfeløgini og samgonguflokkarnar.

ANTIN vit so halda nýggju inntøkulógirnar vera í lagi ella ikki, so týkst nógv at benda á, at hvørki landsstýrið ella yrkisfeløgini í veruleikanum eru greið yvir, hvørjar avleiðingar uppskotini fara at hava fyrri tað einstaka húsarhaldið.

LØGMADUR sigur, at landsstýrið nú fer at gera meira nágreiniligar kanningar av hesum avleiðingum og hevur hann ikki fjalt yvir, at hann

metir avleiðingarnar nógv minni, enn umboðini fyrri yrkisfeløgini og andstøðan á tingi metir tær.

YRKISFELØGINI hava vist á, at hesar kanningar longu áttu at hava verið gjørdar, og tí kunnu vit geva teimum viðhald í, tí tað hevði støðan helst verið meira greið. Er so orsøkin til, at slikar útrokningar ikki eru gjørdar tann, at manningin á Tinganesi er ovbyrjað við arbeiði, so eiga vit at taka aktuella støðuna til eftirtektar og seta tann heilt náttúrliga spurningin: um ikki okkurt eigur at verða gjørt fyrri at beta um arbeiðsviðurskiptini í Tinganesi!

HVAT viðvikur tí at yrkisfeløgini fegin vilja hava innlit í mál, áðrenn landsstýrið leggur tey fyrri tingið og sum snúva seg um tess limir, so hevur lögmaður sagt, at tað er ikki so líkatið til kunna feløgini við slik lógarruppskot, áðrenn tey verða lögð fyrri tingið. Uttan mun til um hetta er beint ella ikki, so meta vit, at tann nógv saknaði dialogurin millum umboð fyrri verkamannaflokkarnar og yrkisfeløgini kann vera við til at byggja brúgv millum partarnar.

MEN til tess at fáa slikan dialog í gongd, so er neyðugt, at umboðini fyrri hesar umrøddu partar duga sær høgvi í samráðingum og visa vilja til at lurta einsvæl og at seta fram ynksi og krav. Kanska hetta er ein meinbøgin fyrri størri forstålsis millum verkamannaflokkarnar og yrkisfeløgini!

FLESTU Okkara eru helst samd um, at okkurt eigur at gerast fyrri at beta um búskaparligu gongdina, at tiltøk tí eru neyðug. Nú hava vit so sæð landsstýrið leggja ein part av tí sonevnda Mikkjalsmessupakkanum á tingborð. Og vit hava hoyrt samgongu-umboð greiða frá, at restin av pakkanum fer at koma skjótt. Tí biðja vit nú í spenningi eftir. Nevniliga at tilskot verður givið til barnaríkar familjur, at skattastign verður broyttur ella líknandi tiltøk, at tiltøk verða sett í verk, sum leggja størri part av byrðuni yvir á hántæktarnar, og sum nakað av tí týðningarmesta, at rentuspekulation og onnur spekulation verða at støða.

TAD gonga nú tíðindi um, at ónøgdur javnaðar- og tjóðveldisveljarar ætla at stovna nýggjan flokk. Hetta gevur demokratiskan skipan okkara teimum møguleikan til, men er endamálið eittans at spjæða atkvøðurnar á vinstraveinginum enn meira so er spurningurin um ikki hetta bert fer at gagna høgraflokkunum í síðsta enda.

jan

Rættleiðing til »VILLEIÐANDI MÓTMÆLI« Tord J. Niclasens

Í blaðnum seinastu vikuna hevur ein sæð eina heldur løgna viðmerking frá Tordur Niclasen. Viðmerkingin viðgjørdi eitt bræv til tingformannin frá Landsnevndini í Kristiliga Fólkaflokkinum. Føroya Framburðs og Fiskivinnuflokki o.s.

Hetta skriv hongur Tordur Niclasen um halsin á Karolinu Petersen, og fer annars yvir í eitt sera hart og ljótt álöp á okkara floksformann Adolf Hansen. Har verður Adolf lagdur undir at hava handlað floksins vegna í heimildarloysi. Og verða síðan tikið fram 4 dømir.

Til troyst hjá Adolf kunnu vit siga, at betur er at fáa eitt tilikið álöp úr hugaheimi Tordurs enn innan úr egna samvitsku.

Tað eru hesi 4 dømini, ið vit báðir undirritaðu ætla okkum at gera viðmerkingar til.

Vit megu geva Tordur Niclasen rætt í, at mangan hevur tað sæð út sum Adolf hevur mett seg og flokkin sum ein og sama persón. Men tað hava vit tikið sum prógv fyrri, hvussu Adolf hevur gingið upp í flokkin við liv og sál. Ja, so nógv, at sjálvt Tordur Niclasen ikki hevur kunnað skilt flokkin og floksformann hvønn frá øðrum. Og valurslitin ivóru hareftir, soleingi hann fekk frið at vera verandi eitt við flokkin.

Ein flokkur, ið skal gera sær vón um framgongd, má myndast av einum leiðara. Valurslititð seinast hjá Kristiliga Fólkaflokkinum Føroya Framburðs og Fiskivinnuflokki er besta dømi um, hvat hendir ta fólk hóma fleiri enn ein leiðara í sama flokki. Eisini eigur floksins stóða í dag at vera eitt talandi dømi um skaðan, ið fleirleiðara »systemið« hevur við sær.

Spurningarnir, sum Tordur Niclasen reisir, eru fylgjandi.

1. Nær hevur aðalfundur floksins givið Adolf Hansen heimild til at seta blaðútgávu í verk í floksins navni?

Okkara viðmerkingar: Tordur Niclasen átti at vita betur. Tað var ein av

tinum egna stuðlum. Hans Andrias Joensen, sum á fundi stutt eftir valið 1980, hildin í ovasu hædd á Skýl'num, møtti upp við hópi av litmyndum av heilum prentarium. Hann var eisini einasti á fundinum, sum hevði skil á blaðútgávu, og hevði, sum vit skiltu, sjálvur

fingerist við blaðútgávu eina tíð. Rætt skal vera rætt, Hans Andrias Joensen greiddi bæði væl og gjølla frá blaðútgávu, og eisini frá hvat stríð tað innbar fyrri tann ella tey, sum standa skuldu fyrri útgávu. Hann greiddi frá at tað kravdi góðan vilja frá fleiri síðum, og minkaði tann viljin, so sovnaði blaðútgávan av sær sjálvum. Og tað var júst tað ið hendi.

Av náttúrligum grundum var hetta ikki nakar aðalfundur, men ein floksfundur. Flokkurin hevur ongantið havt nakran aðalfund, og hvør skuldi havt rætt at møtt á einum tilikum »flokks-aðalfundi«. Og hvør skuldi havt atkvøðarætt? Tingmanningin? Valevni? Stillarnir? Veljararnir? Og hvør skal avgera um viðkomandi velur flokkin.

Flokkurin hevur eitt landsfelag, og kanska er tað tann aðalfundurin tú hugsar um. Men um so er megu vit stórliga skuffa teg: Landsfelagið var ikki stovnað tá. Annars er at siga, at landsfelagið er eitt meginfelag av lokalfeløgnum, sum øll eru stovnaði sum stuðulsfeløg hjá flokkinum, og ikki sum feløg, ið eru yvir flokkinum. Flokkurin var stovnaður fyrst, síðan lokalfeløgini og so landsfelagið. Áhugavert hevði verið at fingið upplýst, hvør ið hevur givið landsfelagnum myndugleika yvir flokkinum, sumer 26 ár eldri. Og krevur tú kanska, at allar avgerðir, sum flokkurin (flokksformennir) hava tikið hesi 26 árinu skulu góðkennast av hesum nýggja landsfelag?

Á omanfyri nevnda floksfundi í Skýlinum og seinna á floksfundi á Hotel Hafnia var breið semja um, at tann peningur sum flokkurin fær úr landskassanum til politiska upplýsing, í mest møguligum mun skuldi nýtast til blaðútgávu.

2. spurningur: Nær hevur aðalfundur floksins givið Adolf Hansen heimild til at leasa maskinur upp á ryggina á flokkinum?

Okkara viðmerkingar: Ærliga talt, harra Tordur Niclasen, heldur tú tað hevði verið eitt rimiligt krav, at aðalfundarsamtykt skuldi til fyrri at keypt eitt so neyðugt ting sum eina skrivimaskinu. Og tað uttan mun til, um hon var leasa, keypt uppá avbetaling, leigað ella lánt ókeypis, so sum tilfelldið

hevur verið við teirri skrivimaskinu sum flokkurin í 6 (skrivað seks) fylgjandi ár hevur lánt frá Adolf uttan gjald.

3. spurningur: Nær hevur aðalfundur floksins givið Adolf Hansen heimild til at taka upp lán við bankabók floksins í veðhaldi?

Viðmerkingar okkara: Vit hava skilt, at tað gav meira rentur at lata peningin standa uppá uppsagn, og so heldur taka lán uppá bókina so hvørt brúk var fyrri peningi.

4. spurningur: Nær hevur aðalfundur floksins givið Adolf Hansen heimild til í 3 ár ikki at framleggja floksrokniskap?

Viðmerkingar okkara: a) So vitt okkum kunnu eftir Adolf tann einasti floksformaður, sum hevur framlagt grannskoðaðar roknskapir fyrri ein flokk.

b) Harra Tordur Niclasen, tú býrt í Eysturoyar valdømi og hevur dagligt arbeiði í Eysturoyar valdømi, men ert ikki limur í Eysturoyar Framburðs og Fiskivinnufelag og hevur ongantið møtt upp til okkara fundir.

c) um tú vart limur í felagnum, og harvið stuðlaði bæði felag og flokk, kundu vit á okkara fundi boðið tær at sæð roknskapir fyrri hvørt einstakt ár sær, frá tí ári Adolf var útnevndur floksformaður og lika til tann dag, tú fór upp í samgonguna.

d) Tú er tann einasti, sum við vissu veitst, hvi ógjørligt hevur verið at gjørt roknskap eftir tann dag.

Skálafjórður
Assved Djurhuus
formaður felagsins
Harry Hansen
næstformaður felagsins

